

Til: Utdannings- og forskningskomiteen
Fra: HLF (Hørselshemmedes Landsforbund)
Dato: 9. oktober 2019

Statsbudsjettet 2020

HLF – Hørselshemmedes landsforbund er en interesseorganisasjon for landets hørselshemmede. De fleste hørselshemmede barn og unge med talespråk går i vanlig skole, og har behov for tilrettelagt undervisning. Viktig for disse når det gjelder læring er lærerens kompetanse og holdning, teknisk tilrettelegging, fysiske forhold og psykososiale forhold.

Programkategori 07.20 Grunnopplæringa, kap 226, post 21

Kunnskapsdepartementet har som en av sine hovedprioriteringer kompetanseutvikling i skolen. 10 prosent av elevmassen i grunnskolen er funksjonshemmet, og inkludering er den rådende skolepolitikk. Dette fordrer stor grad av kunnskap om elevgruppen for å kunne gi god undervisning slik at man får en likestilt mulighet til utdanning.

HLF etterlyser en plan for å sikre den nødvendige opplæring av lærere med tilstrekkelig pedagogisk kunnskap om undervisning av, og om, disse elevenes utfordringer, noe vi ikke kan se i statsbudsjettet.

HLF forventer at en slik plan vil bli en viktig prioritering i stortingsmeldinga «tidleg innsats og inkluderende fellesskap», og viser til følgende som står skrevet under budsjettforslag for post 21: «Departementet vil setje av midlar på posten til arbeidet med stortingsmeldinga om tidleg innsats og inkluderande fellesskap».

Vi viser også her til flere oppfølgingsvedtak om dette.¹

Merknad: HLF ber om at det på post 21 settes av nødvendige midler til oppfølging av stortingsmeldinga «tidlig innsats og inkluderande fellesskap», og at det øremerkes en pott som sikrer plan for lærerkompetanse ved opplæring av elever med funksjonshemming.

¹ . nr. 900, 13. juni 2017 «Stortinget ber regjeringen i samråd med sektoren se til at alle skoler skal ha tilgang på lærere med fordypning innen spesialpedagogikk.», vedtak nr. 901, 13. juni 2017 «Stortinget ber regjeringen sikre at alle elever med behov for spesialundervisning får rett til opplæring av fagpersoner med godkjent relevant utdanning.», vedtak nr. 903, 13. juni 2017 «Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for at alle elever med behov for spesialundervisning får opplæring av fagpersoner med pedagogisk eller spesialpedagogisk kompetanse.»

Kap 254 Tilskott til vaksenopplæring, post 70 Tilskott til studieforbund

HLF har 18 fylkeslag og rundt 200 lokallag. For våre medlemmer og andre hørselshemmede er det viktig med et tilrettelagt kurs- og aktivitetstilbud. Dette er med på å sikre aktive samfunnsborgere som deltar i frivillig arbeid. HLF gjennomførte i 2018 hele 644 kurs som fikk opplæringstilskudd, totalt var det 6904 personer som deltok på disse kursene.

Dersom det blir kutt i opplæringstilskuddet til studieforbund slik det er foreslått i statsbudsjettet for 2020, så vil dette ha direkte påvirkning for alle våre lokallag i form av mindre støtte til kurs og opplæringsaktivitet. Dette kan i ytterste konsekvens føre til mindre læring og deltagelse i samfunnet, og større grad av isolasjon.

Merknad: HLF ber om at bevilgningen for 2020 på post 70 utvides slik at man også gis mulighet til videre utvikling og fornyelse. FFO ba i innspill til statsbudsjett om at rammen utvides til 240 millioner, et krav HLF støtter.

Veikart for universell utforming av nærskoler frem til 2030

Kunnskapsdepartementet har ifølge sektoransvarsprinsippet ansvar for å påse at alle elever kan gå på nærskolen.

Det er spesielt viktig for hørselshemmede barn og unge å kunne gå på universelt utformede nærskoler for å få en likeverdig mulighet til læring og sosial deltakelse. Vi ser ingen prioritering av Veikart for universell utforming av skoler innen 2030 hverken hos Kunnskap, Kultur- og likestilling eller hos Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Merknad: HLF ber om at sektoransvaret tas på alvor og at det bevilges 200 mill. kroner årlig til Veikart for universelt utformet nærskole. Disse øremerkede stimuleringsmidlene skal gå til kartlegging av status, planlegging og aktuelle tiltak i tråd med kostnadsestimater i den samfunnsøkonomiske analysen. Det må settes en tidsfrist for arbeidet.

Programkategori 07.20 – Kapittel 230 - Statlig pedagogisk støttesystem

Vi er usikre på hva forslag til kutt i midler til Statped innebærer. Herunder reduksjon på 25 millioner kroner for å gjennomføre kompetansetiltak overfor kommuner og fylkeskommuner. Det kan være forhastet å overføre 25 millioner kroner til kommunene før en vet hva høstens stortingsmelding forteller.

Vi referer til omtale i statsbudsjettet: «Regjeringa vil hausten 2019 legge fram ei stortingsmelding om tidleg innsats og inkluderande fellesskap. Endringar for Statped er eit tema i denne meldinga, og det vil kunne bli nødvendig å justere mandat og måla for 2020 i samband med oppfølginga av meldinga».

Et av de seks viktige fagområdene Statped tradisjonelt har tatt hånd om er hørsel. Kommuner har ikke ofte ikke erfaring med elever med nedsatt hørsel, men denne kompetansen kan hentes fra Statped. HLF er bekymret for at spesialkompetansen Statped besitter kommer til å lide ved budsjettkutt. Her viser vi også til hva HLF sa i høringssvar til «Ekspertgruppen for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging». Det er viktig å ha et sterkt kompetansemiljø innen hørsel.

Det fremstår derfor som uklart for oss hva kuttet i statsbudsjettet innebærer.

HLF ber om at Statped sikres nødvendige midler til en drift hvor man ivaretar et kompetansemiljø for hørsel og andre sjeldne diagnoser.

Programkategori 07.20 Grunnopplæringa - Kapittel 227 Tilskott til særskilde skolar o.a. –post 78 Tilskott til Signo og Briskeby. *Briskeby videregående skole as*

HLF takker for bevilgning til HLF-eide Briskeby videregående skole i Lier, en skole som er tilrettelagt for talespråklige hørselshemmede med små klasser, teknisk tilrettelegging samt lærere med god kompetanse på hørsel. Skolen kan vise til svært gode resultater.